

[illegible]

ایڈیٹر و پبلشر عبداللطیف الکریم پرنٹنگ پریس ٹیبل باغ کونینہ خان شینگ کرسا بیورو آفس 302 قھر ڈفلور یونیورسل پبلیکیشنز فیر 1 جناح روڈ کونینہ خان تالان کرے

18 اکتوبر 2026ء

تعلیم آپکارکننگ ناگرج

رپورٹ ایسیٹی پانگانے کہ بلوچستان اٹی تعلیم دوئی کننگ نا عمر والا پچنا تیان 78 درسڈ چناک اسکول آتیا پینسہ۔ حکومت نا کنڈ آن تعلیم ناٹھ اٹی ”ہنگامی حالت“ نا فذاذ آن پدیم حالت دے پدے آ خراب مننگ اٹی ء۔ تعلیم نا بے چینی تا بابت داکان مست ہم کیمی رپورٹ آک مونی بسو، اسر رپورٹ ایسیٹی پانگاس کہ بلوچستان اٹی بیج اٹ خوانوک پچنا تا بھلوکچ اس جوان وڑا اٹ اردو ہم خواننگ کپک و نئے جمع و تفریق ناسوج آ تا ورندي ء متنگ کیرہ۔ دارپورٹ نارواٹ پاکستان اٹی تعلیمی بدحالی نا کیمی سوب آک اریر۔ داقتیٹی طالب علم آ تا بے وسیلہ کی ہم اسر بھلو ویل کئے۔ سروے نارواٹ مسٹیکو جماعت اٹی خوانوک ہشادو یک درسڈ چنا تے ارٹیکو جماعت نا انگریزی نا کتاب خواننگ بفک۔ ہندا وڑ ریاضی ناسوج آتے ایسرکننگ کپروک آ طالب علم آ تا کچ ہم بھاز زیات ء۔ سروے رپورٹ نارواٹ تعلیم نا بابت صوبہ بلوچستان وسندھ اٹی حالت زیات خراب پاننگ۔ حساب کتاب آ تا رداٹ بلوچستان اٹی 34 درسڈ کم سن چناک اسکول آ پینسہ۔ زوت آ میٹ نارپورٹ

آتینی دا ہیٹ ہم مونی کئے کہ بلوچستان نا کیشتر ضلع غایتی اسکول، کالج آک بند ء۔ و خلکت امن ایمنی ناسوب آن ایلیو ضلع غایتا ہمپنے کرینے۔ تعلیم نارواٹ صوبہ پنجاب آن پدیمبر پختونخوا اٹی حالت چٹ اس گچین پاننگ۔ چاچ کروک آ تا پانگ ء کہ پاکستان اٹی سیاسی نزوری تا سوب آن تعلیم، جان جوڑی و اقتصادی ڈٹ بندی کون آ ائم انکا معاملہ غایتا خاص خیالداری کننگپک۔ و دا بابت چچ ء ڈٹ بندی اس کننگپک۔ بلوچستان اٹی تعلیم ء تالان کننگ کن سرکاری وغیر سرکاری غٹ تعلقدار ادارہ غاتے اسجا مرسا کوشت کروئی مریک انتھے کہ اگہ 18 می ترمیم آن پددا بیج صوبہ غاتا دوئی کئے تو صوبہ غاتا زمواری ء کہ اوکف داویل انا ایسری کن کسرکشر۔ بلوچستان نا اُستاد آتے تربیت تننگ نا بھاز زیات گرج ارے اوہم بایدے تییٹ ہیل کننگ نا کوشت کیر و اسکول آتے ٹی طالب علم آتیا بیدادی و آمرانہ رویہ ء الساو فتنے جوان وڑا ٹیل ایتر تاکہ او تعلیم نا پو آ مونی بریر و تعلیم نا آب ء گچین کننگ نا ٹنڈ آ ہم توجہ تننگ نا بھاز گرج ارے ہراڑ کن کل پیہ غاتے اسجا مرساتینا کڑو ء ادا کروئی مریک تاکہ بلوچستان آن تعلیمی پسماندگی ء ایک کننگ مرے۔

”نیام نا بندغ“ اسر نظر اس

2

ہندا وڑاٹ فرہاد نا کڑدارک:

”فرہاد تون داخس شی و فلی وڑا نا ہیٹ آتے کن چچ وخت الؤ“ (پنہ 34)۔

دانا مطلب داس کہ فرہاد جوان ء بندغ اس کس و لے رابعہ اٹی و فلی وڑا نا ہیٹ کریکہ۔ وخت آ ہموخہ درسر سبب خٹکپک کہ خوانوک جوان ء اثر اس بے۔ ایلیو دا کہ ایلیو افسانہ غایتا ہار دا افسانہ ہم تشدد آن خورک اف۔ دُن کہ ”اسر وار آچیلہ اس بوزاس و کنا خن تہاری اس تالان مس“ (پنہ 32) باید داس کہ افسانہ تشدد آن خورک مسکہ۔ انتھے کہ ہرویل انا ایسری ہیرہ چُ و لغت اف، بلکن مہر و مہیت، جوان انکا رویہ غاک کیمی ویل آ تا ایسری ٹی کاریم ہیرہ۔

”بی وں“ افسانہ بے دس ای مسر کڑدارع۔ اسٹ فرہاد، ارٹیکو رابعہ، مسٹیکو راجو ء فرہاد ارے ء، رابعہ زفیہ ء، راجو ہندن لگک کہ او فقا تو کراسے۔ ماف فاضل افسانہ نگار دا کل انا کڑدار تے انتھے دُن ول وچوڑ جوڑ کرینے وار اس مثنی وار اس مثبت۔ دُن کہ رابعہ نا کڑدار اسر وار اس:

”او (رابعہ) خواہسکہ کہ فرہاد او دے بھاز وخت ترسا مہر کے۔ ہز قوم آک ’لاگک ڈرائیو آ کار اسٹ ایلیو کی گم مرے‘ (پنہ 34) داکان دا پک مریک کہ رابعہ مہر خواہک۔ مدام مہر ہمو بندغ خواہک ہرا کہ مہریان مرے۔ مطلب داس کہ رابعہ مہریان اسے مہر خواہک۔ و لے ارٹیکو وار ”فرہاد و فتر..... رابعہ راجو نا کنڈ آہنا کہ۔ ہز قوم آک سن نیمہ اسکان فرہاد ء سرحال جوڑ کرسا ہیٹ کریرہ.....“ (پنہ 34)۔ داکان دا پک مریک کہ رابعہ جوان ء کڑدار نا نیازی اس اف کہ کن نیمہ اسکان راجو تون و لک فرہاد نا پچار ء یک۔

عشق عاشقی نا ہیٹ کے تو داپک ء ہیٹ اسے کہ امر ء کہ ارے اس مرے او نا فیرت تیغ آن بش مریک۔ او ہندن ء شک (عمل اسے نا) سوب جوڑ مریک۔ اٹھ ایگ انا سمندر اٹھ ایگ انا غان اسر وار اس پک کے کڑا گام اس ہرنے۔ دا ہیٹ تو جوان ء کہ شک جوان اف و لے فاضل افسانہ نگار ہندن نا طریقہ (اسلوب) ہندن سرسبب خٹکپک کہ خوانوک ء دا ہیٹ ء قبول کرنے کہ شک جوان اف، ہیٹ پک کننگ نا کوشت مرے۔ دانا تنگ۔ سوب دادے کہ فاضل افسانہ نگار زرجان نا کڑدار ء تییٹ ہندن حکمر جوڑ کرینے۔ دُن کہ او نوشتہ یک۔

(1) ”زرجان زوڑ ویتنا شال ء بیڑ او کئے ہیرہ ہندا شس پارے ای زواس اٹھ شک ودی کریکہ، تاکہ ”شک“ انا بریوہ۔ ہنتے کہ متوک ازفو ہراگک ”شرف و دروغ“ (2) ”زرجان اسر ارادے آن پدیتنا کہ تینیا باوہ تون اور روچ نا ٹو اٹی ہراگک ہنا کہ کئے متوک داسر تو کئے آن ازفوک ہنا کہ۔ او ہرا وخت آرا غایکد اسر دنا سہانہ اس کریکہ“ (پنہ 29) (3) ”دیگر وخت آئی فتر آں بٹت تو زرجان تینیا موبائل آ عشق و عاشقی نا ہیٹ آتے ٹی گون کس“ (پنہ 29) نفسیاتی پہلو دادے کہ ہرا وخت کہ زرجان نا دارویر مرے کہ آرخ آن ازفوک بھلو مدام ہم کپ، ہراقم اف تو باوہ تے پھلا اس خلیک تے۔ برے اسر بہانہ اس کے۔ موبائل آ مٹھ داتو درست ء کہ شرفندی کن

شاپین بارانزی

ہندا کان واحد چانک کہ زرجان پین کس اتون ہیٹ کتھے بلکن تینیا اہلم تون ہیٹ کرینے۔ اٹھ ایگ انا سمندر اٹھ ایگ انا غان

بیرہ زرجان آخا کہ ہر خوانندہ غایتا نیازی نا کڑدار نا بارواٹ مثنی تاثر ودی مریک۔ اسر ایم اے کروک ء نیازی اس امر دا وڑ زمواری آن ہورک ء حرکت یک۔ شک پانے تینیا چا غا جوان ء کڑاس اف و لے نیازی مرے یا زہینہ، دا وڑ انا حرکت آتیاں سرسبب خٹکپک کہ خوانوک ء دا ہیٹ ء قبول کرنے کہ شک جوان اف، ہیٹ پک کننگ نا کوشت مرے۔ دانا تنگ۔

سوب دادے کہ فاضل افسانہ نگار زرجان نا کڑدار ء تییٹ ہندن حکمر جوڑ کرینے۔ دُن کہ او نوشتہ یک۔ (1) ”زرجان زوڑ ویتنا شال ء بیڑ او کئے ہیرہ ہندا شس پارے ای زواس اٹھ شک ودی کریکہ، تاکہ ”شک“ انا بریوہ۔ ہنتے کہ متوک ازفو ہراگک ”شرف و دروغ“ (2) ”زرجان اسر ارادے آن پدیتنا کہ تینیا باوہ تون اور روچ نا ٹو اٹی ہراگک ہنا کہ کئے متوک داسر تو کئے آن ازفوک ہنا کہ۔ او ہرا وخت آرا غایکد اسر دنا سہانہ اس کریکہ“ (پنہ 29) (3) ”دیگر وخت آئی فتر آں بٹت تو زرجان تینیا موبائل آ عشق و عاشقی نا ہیٹ آتے ٹی گون کس“ (پنہ 29) نفسیاتی پہلو دادے کہ ہرا وخت کہ زرجان نا دارویر مرے کہ آرخ آن ازفوک بھلو مدام ہم کپ، ہراقم اف تو باوہ تے پھلا اس خلیک تے۔ برے اسر بہانہ اس کے۔ موبائل آ مٹھ داتو درست ء کہ شرفندی کن

.....3.....

ہرا نا مرک دا وہوک آ جل انا ماس آ بے قدری اٹ سنس۔ گمان ء کہ کڑاس تا تو آ سیاب نا پنگک نا ہم درشانی ء ہم کروہ۔ او نا است خواہی آن ہیدس او دا ہندا آبرور، سرمرور۔ او دے دا کل گڑا تھون ہمو وخت مون تر وئی تھو، کہ ہرا وخت ہمو بندغ کہ ہر مخلق والا تے کنا چنخ مرک آ میٹ نا بارواٹ معلومداری لیک، ہرا کہ داکان نا گمان آن داڑے بس، او آ سیاب نا جوہلی آ، او نا چنخ مرک آ بس مرک آ کسر آن، ہفت گامی پاڈو آتیاں شیف ڈڑسا، درگہ، ہرادے ای ایو تہیہ آن کڑی کتویٹ، او دے ملاو کئے خنا۔

ای دا بارواٹ چچ غلگت گمان اس کننگ کپہ کہ کنا میٹ سہی سابت وڑاٹ دوئی مرو۔ اگہ کہ او گیکہ غام بس تو کنا مزدہ غا جون سہی سلامت مرو۔ کہ دا خاخر ہا خاخر اٹی لگوک تجھلائی تنگ ء، ہرا غما شیلخ آن پیش تھوک آتینیں و خسن آ روشانی کنا جون اتون اور دا کوئی ٹی ساڑی ہر گڑا ء سیاگ نا گمان تنگ ء۔ دا خاخر کنا مرک اسکان تویٹی بس مرسام تر دے۔ ایلیو پارہ غان داخ ہرا دا وخت آجل انا ایپ کب کب آتینی سلوک آ دیو کہ کرار کرار آتھا پنگ ء، ہندا بریچ کم و وڈ پچا گھٹہ اسکان کنا مژدہ غا جون ء خراب مننگ آن رکھک۔ و لے دا ہم تو مننگ یک کہ بروک آ ہیٹ دے اٹ اسر بندغ اس ہم داکان تدیک۔ ہرا کنا ڈس و پت اکن بے گت و گمان دا آ سیاب نا کوئی نا پارہ غا برے۔

مہالو تو ای داخس

آسیاب

اختر رضا سلیمی

براہوئی مٹ: حسن ناصر

خوڑت جھقو یٹ کہ ہرا بندغ آک داڑے غلہ نٹنگ کن بسرہ، او قتیان ہیدس دے داکان گدرینگک۔ و لے تدوک آچیل و بیج دے انا ءای ہندا بروک آ بندغ نا پدیند اٹی اٹ کہ ہرا کل آن مست کئے مرک انا وڑاٹ شک، و کنا مرک انا حوال ء تویٹی مخلق والا تیریک۔ ہندا سوب ء کہ ای داکان ہر تدوک آڑا جی نظر تنھا بنانٹ۔ کنا تویٹی دے تا یٹ سٹ آن دا گمان پک مس کہ داکھس ویران آ کسر آن کھنی سے ٹی بیج بندغ گدرینگہ۔ ہر اٹینی مٹ اس تو اسل بدر ء، واقتی کنا درستی ء اسٹ اس ہم اف۔ ہرا کلک کنا دا جوہلی ٹی مننگ آن پدیم کن تون سلام دعا غان ہیدس خلیہ گدرینگہ۔ و گڑاس ہندن ء دروٹم اریر، کہ کئے آن واجب درستی ء۔ و لے اوہم کئے آخ سر ہند مریرہ۔ اوکف کئے آن ہندن خن تے ذکرہ کس پائے ای او فتنے پا خلیوہ، بُو تے تا کٹھوہ۔ ہرا کہ دن سر ہند مفسہ او قنن کنا ڈن خوک انا تعلقداری ہم اف کہ فروری نا گروٹک تروک آ دے اٹ آ سیاب نا جوہلی ٹی کنا مفتح او فتنے کئے و او فتنے گرتی ٹی شاعے، کہ اوکف آ سیاب نا درگہ اسکان بریر۔ بھاز مشکل اسے ٹی اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

اسٹ ارٹ اس داکان گدرینگہ۔

گڈیکو ہرا بندغ بیج دے مست

آ سیاب نا جوہلی ٹی ڈڑاس، اوہم کنا

